

Briuselis, 2019 07 05
COM(2019) 323 final

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI

2004 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 866/2004 įgyvendinimo ir jį taikant susidariusios padėties penkioliktoji ataskaita (2018 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. laikotarpis)

{SWD(2019) 290 final}

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI

2004 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 866/2004 įgyvendinimo ir jį taikant susidariusios padėties penkioliktoji ataskaita (2018 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. laikotarpis)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 866/2004 dėl režimo pagal Stojimo akto 10 protokolo 2 straipsnį¹ (toliau – Žaliosios linijos reglamentas, ŽLR) įsigaliojo 2004 m. gegužės 1 d. Juo nustatomos ES teisės nuostatų taikymo asmenų, prekių ir paslaugų judėjimui per liniją, skiriančią Kipro Respublikos sritis, kurių Vyriausybė veiksmingai nekontroliuoja, ir sritis, kurias ji kontroliuoja, sąlygos. Siekiant užtikrinti šių taisyklių veiksmingumą, jas imta taikyti plačiau – įtraukiant šias sritis ir Jungtinės Karalystės Rytų suverenios bazės teritoriją (RSBT) skiriančią ribą².

Ši ataskaita apima 2018 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. laikotarpį.

Ataskaitiniu laikotarpiu dėl šio reglamento įgyvendinimo Komisija palaikė konstruktyvų dialogą su atitinkamomis Kipro Respublikos valdžios institucijomis, Suverenios bazės teritorijos (SBT) administracija ir Kipro turkų prekybos rūmais (TCCoC).

1. LINIJOS KIRTIMAS (ASMENYS)

1.1. Linijos kirtimas oficialiuose linijos perėjimo punktuose

Reglamentu nustatyta nuolatinė Kipro, kitų ES valstybių ir trečiųjų šalių piliečių, oficialiuose linijos perėjimo punktuose kertančių Žaliąją liniją (toliau – linija), laisvo judėjimo teisinė sistema. Palyginti su ankstesniais metais, 2018 m. liniją kertančių Kipro graikų padaugėjo, o Kipro turkų sumažėjo.

Remiantis Kipro Respublikos policijos (toliau – CYPOL) duomenimis, ataskaitiniu laikotarpiu liniją kirta 1 014 340 Kipro graikų (anksčiau – 646 569) ir 486 040 Kipro graikų transporto priemonių (anksčiau – 267 467) iš Vyriausybės kontroliuojamų sričių į šiaurinę Kipro dalį, o 1 076 667 Kipro turkai (anksčiau – 1 140 682) ir 417 629 Kipro turkų transporto priemonės (anksčiau – 435 882) vyko iš Kipro šiaurinės dalies į Vyriausybės kontroliuojamas sritis³. Tiek gerokai padidėjęs liniją kertančių Kipro graikų skaičius, tiek nežymus liniją kertančių Kipro turkų skaičiaus sumažėjimas siejami daugiausia su Turkijos liros nuvertėjimu euro atžvilgiu 2018 m.

Liniją kertančių Kipro pilietybės neturinčių ES piliečių ir trečiųjų šalių piliečių skaičius toliau didėjo. Ataskaitiniu laikotarpiu liniją kirta 1 129 293 Kipro pilietybės neturintys ES piliečiai ir trečiųjų šalių piliečiai (anksčiau – 822 318).

¹ OL L 161, 2004 4 30, p. 128. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. liepos 15 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 685/2013, OL L 196, 2013 7 19, p. 1 (Žaliosios linijos reglamentas).

² Žr. Žaliosios linijos reglamento trečią konstatuojamąją dalį.

³ Kipro Respublikos valdžios institucijos nerenka duomenų nei apie Kipro graikų grąžinimą į Vyriausybės kontroliuojamas sritis, nei apie Kipro turkų grąžinimą į šiaurinę Kipro dalį.

Į pirmiau nurodytus CYPOL skaičius neįtraukti asmenys ir transporto priemonės, kirtę liniją iš šiaurinės Kipro dalies per Pergamo ir Strovilijos kirtimo punktus, kurie yra pavaldūs Jungtinės Karalystės Rytų suverenios bazės teritorijos (RSBT) administracijai. RSBT ataskaitoje teigiama, kad liniją į šiaurinę Kipro dalį kirtę 236 156 Kipro graikai (anksčiau – 140 913) ir 133 270 Kipro graikų transporto priemonių (anksčiau – 59 852). Priešinga kryptimi liniją kirtę 471 690 Kipro turkų (anksčiau – 457 314) ir 292 099 Kipro turkų transporto priemonės (anksčiau – 272 090)⁴.

2018 m. lapkričio 12 d. pradėjo veikti du nauji linijos perėjimo punktai – Derinijos ir Lefkos–Aplikio⁵.

2018 m. padaugėjo perėjimo punktuose dirbančių CYPOL darbuotojų – nuo 69 iki 95, nes Derinijos ir Lefkos–Aplikio perėjimo punktuose buvo dislokuoti 26 pareigūnai.

Iš Kipro turkų bendruomenės surinktų duomenų matyti, kad 2018 m. iš Vyriausybės kontroliuojamų sričių į šiaurinę Kipro dalį liniją kirtusių Kipro graikų skaičius padidėjo iki 1 633 076 (anksčiau – 1 066 284), o Kipro turkų transporto priemonių skaičius padidėjo iki 731 215 (anksčiau – 392 300). Iš tų duomenų taip pat matyti, kad priešinga kryptimi liniją kirtusių Kipro turkų skaičius nežymiai sumažėjo iki 1 759 837 (anksčiau – 1 796 353), o liniją kirtusių Kipro turkų transporto priemonių skaičius padidėjo iki 794 474 (anksčiau – 782 656). Remiantis pateiktais statistiniais duomenimis, iš Vyriausybės kontroliuojamų sričių į šiaurinę Kipro dalį liniją kirtę 1 814 194 Kipro pilietybės neturintys ES piliečiai ir trečiųjų šalių piliečiai (anksčiau – 1 546 475).

2018 m. nepranešta apie jokių su linijos kirtimu susijusius incidentus. Tačiau Kipro turkų autobusams, vežantiems ES piliečius, Kipro Respublikos valdžios institucijos iki šiol dar neleidžia patekti į Vyriausybės kontroliuojamas sritis.

Jungtinių Tautų taikos palaikymo pajėgos Kipre (UNFICYP) toliau siekė sudaryti geresnes sąlygas religinėms apeigoms atlikti⁶. UNFICYP pažymėjo, kad, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2017 m., padidėjo religinių apeigų šiaurinėje Kipro dalyje patvirtinimų skaičius.

1.2. Neteisėta migracija per Žaliąją liniją ir prieglobstis

Iš CYPOL pateiktų 2018 m. duomenų matyti, kad gerokai padidėjo neteisėtai liniją iš šiaurinės Kipro dalies į Vyriausybės kontroliuojamas sritis kertančių migrantų skaičius. 2018 m. šią liniją kirtę 4 451 neteisėtas migrantas; 2017, 2016 ir 2015 m. liniją kirtę atitinkamai 1 686, 1 499 ir 1 290 neteisėtų migrantų. Pagrindinės neteisėtų migrantų kilmės šalys – Sirija (1 573), Kamerūnas (472), Pakistanas (444), Bangladešas (391) ir Irakas (328). Šis staigus migracijos masto padidėjimas kelia vis didesnę susirūpinimą Kipro Respublikos valdžios institucijoms.

⁴ Kipro pilietybės neturinčių ES piliečių ir trečiųjų šalių piliečių statistikos apie dabartinį ataskaitinį laikotarpį nėra.

⁵ 2015 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1472 (OL L 225, 2015 8 28, p. 3–4).

⁶ 2019 m. sausio 11 d. Generalinio Sekretoriaus ataskaitos dėl UNFICYP (S/2019/37) 31 punktą.

Iš šių 4 451 neteisėto migranto 95 proc. (4 233) pateikė prašymus dėl tarptautinės apsaugos Kipro Respublikoje. Daugiausia prašymų pateikė migrantai iš Sirijos (1 571); Kipro Respublikos valdžios institucijos pranešė, kad, palyginti su 2017 m., patenkinta gerokai daugiau prieglobsčio prašymų.

CYPOL galėjo nustatyti asmenis naudodama tuos pačius kriterijus kaip ankstesniais metais, visų pirma pagal informaciją jų kelionės dokumentuose ir susijusių migrantų pareiškimus. Remiantis šiuo vertinimu, beveik visi neteisėti migrantai, sulaikyti Vyriausybės kontroliuojamose srityse, neteisėtai kirtę liniją, į šiaurinę Kipro dalį buvo atvykę iš Turkijos.

Kipro turkų bendruomenė patvirtino Komisijai, kad šiaurinėje Kipro dalyje buvo toliau dedamos pastangos siekiant užkirsti kelią neteisėtai migracijai. 2018 m. atvykti į šiaurinę Kipro dalį neleista 3 773 asmenims⁷, o 870 šiaurinėje Kipro dalyje sulaikytų asmenų⁸ buvo sugrąžinti į Turkiją, iš kur ir atvyko į salą.

Remiant JT, abiejų bendruomenių atstovai susitiko abiejų bendruomenių techniniame nusikaltimų ir nusikalstamos veikos reikalų komitete (TCCCM). Abi bendruomenės papildė šio komiteto veiklą toliau naudodamosi jungtiniu ryšių centru, kuris yra informacijos apie baudžiamąsias bylas keitimosi priemonė.

CYPOL labai gerai įvertino bendradarbiavimą su kitais atitinkamais Kipro Respublikos Vyriausybės departamentais ir RSBT administracija.

Rytų suverenios bazės teritorija (RSBT)

Padidėjo neteisėta migracija iš šiaurinės Kipro dalies per RSBT. 2018 m. buvo sulaikyti 18 neteisėtai liniją kirtusių neteisėtų migrantų⁹. Iš 1 248 asmenų, kuriems nebuvo leista kirsti linijos, dauguma (277) buvo Turkijos piliečiai. Remdamasi atitinkamomis Kipro Respublikos stojimo akto 3 protokolo nuostatomis, RSBT institucijos neleido kirsti Žaliosios linijos per šiaurinę Kipro dalį atvykusiems užsienio piliečiams iš JAV, Ukrainos, Rusijos, Argentinos ir Bosnijos ir Hercegovinos¹⁰. Šie asmenys buvo nukreipti į perėjimo punktus už RSBT ribų, kad būtų atliktos jų patikros pagal įleidimo į Kipro Respubliką sąlygas.

Bendradarbiavimą su Kipro Respublika Suverenios bazės teritorijos (SBT) pareigūnai ir toliau vertino puikiai.

Atokiau nuo linijos perėjimo punktų SBT policija, siekdama kovoti su neteisėta migracija, patruliavo atsižvelgdama į galimą riziką ir žvalgybos duomenis. Papildomai patruliavo ir SBT muitinės ir karinių pajėgų patruliai.

⁷ Turkijos piliečių – 380, Sirijos – 411, Turkmenistano – 708, Irano – 284, Irako – 333, kitų valstybių – 1 657.

⁸ Turkijos piliečių – 373, Pakistano – 85, Nigerijos – 58, Sirijos – 54, Turkmenistano – 20, kitų valstybių – 280.

⁹ Iš 18 neteisėtų migrantų, sulaikytų RSBT, 12 pateikė prašymus dėl prieglobsčio ir buvo perduoti Kipro Respublikos institucijoms. Šie asmenys pridedami prie bendro neteisėtai liniją kirtusių asmenų skaičiaus, kuris išskirstytas pagal pilietybę Tarnybų darbinio dokumento SWD(2019) 290 VII lentelėje.

¹⁰ JAV piliečių – 55, Ukrainos – 96, Rusijos – 63, Argentinos – 27, Bosnijos ir Hercegovinos – 29.

Keturis neoficialius linijos perėjimo punktus Pergamo kaime ar netoli jo, kuriais naudojasi vietos gyventojai ir ūkininkai, kontroliuoti itin sunku. Kaip minėta ankstesnėse ataskaitose, šie neoficialūs linijos perėjimo punktai tebekelia rūpesčių ir reikėtų rasti tinkamą sprendimą atsižvelgiant į 2003 m. Stojimo akto 3 protokolo 5 straipsnio 2 dalį¹¹. SBT pareiškė, kad, prireikus, jos darbuotojai gali būti skubiai pasiųsti į neoficialių perėjimo punktų teritorijas.

2. LINIJOS KIRTIMAS (PREKĖS)

2.1. Prekybos vertė

Pagal Žaliosios linijos reglamento 4 straipsnį prekės gali būti įvežtos iš Vyriausybės nekontroliuojamų teritorijų į Vyriausybės kontroliuojamas teritorijas, jei jos atitinka 4 straipsnyje nustatytus kriterijus¹² ir yra vežamos su Kipro turkų prekybos rūmų išduotu dokumentu. Pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1480/2004 8 straipsnį¹³ Kipro turkų prekybos rūmai ir Kipro Respublikos valdžios institucijos kiekvieną mėnesį pranešdavo apie prekių, kurioms išduoti lydraščiai, rūšį, kiekį ir vertę.

Remiantis TCCoC duomenimis, prekių, kurioms išduoti lydraščiai, bendra vertė buvo 5 405 121 EUR (anksčiau – 5 697 695 EUR). Iš šių duomenų matyti, kad, palyginti su 2017 m., prekių, kurioms išduoti lydraščiai, bendra vertė sumažėjo 5,1 proc.

Pagal Kipro Respublikos pateiktą statistiką bendra prekybos prekėmis, kurioms išduoti lydraščiai ir kurios kirto liniją, vertė padidėjo 1,4 proc. ir siekė 4 856 892 EUR (anksčiau – 4 790 964 EUR).

Nors prekybos srautai iš Vyriausybės kontroliuojamų sričių į šiaurinę Kipro dalį į ŽLR taikymo sritį nepatenka, pažymėtina, kad, remiantis Kipro prekybos ir pramonės rūmų duomenimis, jų vertė gerokai sumažėjo (maždaug 14,3 proc.) – nuo 1 343 524 EUR 2017 m. iki 1 151 723 EUR 2018 m. Prekybos srautai iš Vyriausybės kontroliuojamų sričių į šiaurinę Kipro dalį sudaro 23,7 proc. prekybos apimties priešinga kryptimi (2017 m. – 28 proc.).

Kipro turkų bendruomenė tebetaikė prekybos režimą, kuris iš esmės atitinka ŽLR nurodytus apribojimus. Pagrindinis Kipro turkų suinteresuotųjų subjektų argumentas – vietos įmonių apsauga. Tačiau šis režimas ne visada taikomas nuosekliai.

2.2. Prekių rūšys

2018 m. daugiausia prekiauta plastiko gaminiais, taip pat šviežia žuvimi, statybinėmis medžiagomis, atliekomis arba metalo laužu¹⁴. Dėl prasto derliaus labai sumažėjo prekyba bulvėmis.

¹¹ OL L 236, 2003 9 23, p. 940.

¹² 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad visos prekės turi būti gautos teritorijose, kurių veiksmingai nekontroliuoja Kipro Respublikos Vyriausybė, arba jų paskutinis esminis ir ekonomiškai pateisinamas perdirbimas ar apdirbimas turi būti atliktas tam tikslui įrengtoje įmonėje, esančioje teritorijose, kurių Kipro Respublikos Vyriausybė veiksmingai nekontroliuoja.

¹³ 2004 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1480/2004, OL L 272, 2004 8 20, p. 3.

¹⁴ Tarnybų darbinio dokumento SWD(2019) 290 IV lentelė.

Pradėta prekiauti naujais produktais, kaip antai drėgnomis servetėlėmis, akumuliatorių laužu, plastikiniais vandens bakais ir pramoninėmis nerūdijančio plieno orkaitėmis. Visa prekyba per liniją buvo vykdoma salos viduje.

2.3. Pažeidimai

Kipro Respublikos Muitų ir akcizų departamentas kreipėsi į Komisiją teiraudamasis, ar talpykla su medžiaga, nurodoma kaip skiediklis, kuria prekiaujama per Žaliąją liniją, atitinka ŽLR 4 straipsnio 1 dalyje pateikiamus kilmės kriterijus¹⁵. Išanalizavusi šį klausimą, Komisija pranešė muitinės institucijoms, kad mišinys atitinka 4 straipsnio 1 dalį. Visgi Komisija taip pat nusprendė, jog labai tikėtina, kad buvo pažeistos Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo nuostatos, nes talpykla neatitiko taisyklių dėl pavojingų cheminių medžiagų ženklinimo. Komisija pateikė savo vertinimą TCCoC, kurie pranešė gamintojui apie šio tipo produkto prekybai taikomas taisykles.

2.4. Su prekių judėjimu susijusios kliūtys ir sunkumai

Toliau išlieka kliūčių prekybai per liniją ir, Komisijos bei Kipro turkų bendruomenei priklausančių veiklos vykdytojų nuomone, tai lemia nedidelį prekybos mastą.

Kaip minėta ankstesnėse ataskaitose¹⁶, Kipro turkų komercinės paskirties transporto priemonių, įvažiuojančių į Vyriausybės kontroliuojamas sritis, problema vis dar nėra išspręsta, ir šiuo metu jokioms sunkesnėms nei 7,5 t Kipro turkų komercinės paskirties transporto priemonėms neleidžiama kirsti linijos, jei jos neturi visapusiškai *acquis* atitinkančių Kipro Respublikos išduotų dokumentų. Kipro Respublikos valdžios institucijos pranešė Komisijai, kad jos ėmėsi priemonių siekdamas Kipro turkams palengvinti techninės apžiūros pažymėjimų ir profesionalaus vairuotojo pažymėjimų gavimo procedūrą. Komisija yra įsitikinusi, kad išsprendus šį klausimą būtų galima gerokai padidinti prekybos mastą, nes prekes vežti būtų paprasčiau. Dėl to taip pat sustiprėtų Kipro ekonominės veiklos vykdytojų ryšiai, o tai turėtų nemažai įtakos kuriant didesnę abiejų bendruomenių tarpusavio pasitikėjimą. Taigi Komisija vertina galimybę ES teikti paramą transporto saugos srityje.

Kaip pranešta ankstesnėse ataskaitose, Kipro Respublikos valdžios institucijos neleidžia įvežti perdirbtų maisto produktų ir su maistu besiliečiančių medžiagų, nes sveikatos apsaugos tarnybos išreiškė abejones dėl gamybos proceso šiaurinėje Kipro dalyje. Ataskaitiniu laikotarpiu Komisija patvirtino Kipro Respublikai, kad pagal taikomą teisinę sistemą leidžiama šiuos produktus įvežti per Žaliąją liniją ir kad Kipro Respublikos institucijos neturėtų to drausti. Nors pagal Žaliosios linijos reglamentą šios institucijos perėjimo punktuose gali imti produktų mėginius tolesnei analizei, jos neturėtų drausti įvežti visų perdirbtų maisto produktų. Komisija pasiūlė įgyvendinti mechanizmą, kuriuo būtų sudaromos sąlygos įvežti perdirbtus maisto produktus ir su maistu besiliečiančias medžiagas, kartu

¹⁵ Komisijos reglamento Nr. 1480/2004 2 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad Kipro Respublikos institucijos praneša Komisijos tarnyboms apie pagrįstas abejones dėl prekių ir jų kilmės kriterijų atitikimo.

¹⁶ Žr., pvz., devintąją, dešimtąją, vienuoliktąją, dvyliktąją, tryliktąją ir keturioliktąją metines ataskaitas dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 866/2004 įgyvendinimo ir jį taikant susidariusios padėties.

atsižvelgiant į papildomus su saugumu susijusius klausimus. Kol buvo rengiama ši ataskaita tolesnės diskusijos, kurias Komisija prašė surengti siekiant rasti sprendimą, nebuvo vykdomos. Komisija tebėra susirūpinusi dėl tinkamo Žaliosios linijos reglamento įgyvendinimo ir svarstys, kaip toliau nagrinėti šį klausimą.

Kaip ir ankstesniais metais, Kipro turkų prekyautojai ir toliau pranešė apie prekybą trikdančius sunkumus tiekiant prekes į parduotuves ir reklamuojant savo produktus bei paslaugas Vyriausybės kontroliuojamose srityse. Prekiautojai ir toliau mini Kipro graikų nenorą pirkti Kipro turkų gaminius. Taip pat minėta, kad abiejų bendruomenių prekyautojams, norintiems pradėti verslą su kita bendruomene, kyla daug administracinių problemų. Abiejų pusių ūkinės veiklos vykdytojams neturi būti trukdoma megzti prekybos ryšių remiantis jų verslo reikalavimais.

2.5. Prekių kontrabanda

Prekių kontrabanda tebebuvo plačiai paplitusi, o tai parodė, kaip sudėtinga kontroliuoti neteisėtą judėjimą per liniją.

2018 m. Kipro Respublika konfiskavo kontrabandos prekes 1 711 kartų (anksčiau – 1 334 kartus). 2018 m. Kipro Respublika prie Žaliosios linijos konfiskavo daugiau cigarečių ir sukamojo tabako: 469 870 cigarečių ir 587,513 g sukamojo tabako (anksčiau – 203 290 cigarečių ir 440,259 g sukamojo tabako). Žymus padidėjimas siejamas su Turkijos liros nuvertėjimu euro atžvilgiu 2018 m. Be to, palyginti su 2017 m., gerokai (45 proc.) padidėjo prekių, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, kontrabandos mastas. Taip pat buvo konfiskuotos tokios prekės kaip alkoholis, pesticidai, žemės ūkio produktai ir gyvūniniai bei pieno produktai. Už kontrabandą buvo iškelta viena baudžiamoji byla apylinkės teisme. Cigarečių kontrabandos mažais kiekiais atvejai paprastai buvo sprendžiami skiriant administracinę nuobaudą ir konfiskuojant prekes.

2018 m. RSBT institucijos užregistravo, kad RSBT konfiskuotų kontrabandinių prekių skaičius padidėjo: konfiskuotos 555 prekės, o 2017 m. – 432. Kaip ir 2017 m., dažniausiai buvo konfiskuojamos cigaretės ir sukamasis tabakas.

Kalbant apie įprastą Pilos kaimo, esančio buferinėje zonoje (ŽLR 4 straipsnio 10 dalis), prekių pasiūlą, teikiamą Kipro turkų gyventojams, RSBT administracija stebėjo ir registravo statybinių medžiagų, žuvies, cigarečių ir kitų prekių kieki.

2.6. Prekybos palengvinimas

Komisija toliau ieškojo prekybos per liniją pagerinimo būdų.

2015 m. liepos mėn. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Žaliosios linijos reglamento pakeitimo. Tikslas – nustatyti, kaip bus vykdoma prekių, kurių pavadinimai įregistruoti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012, kontrolė Kipro Respublikos teritorijose, kuriose Kipro Respublikos Vyriausybė nevykdo veiksmingos kontrolės¹⁷. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

¹⁷ COM(2015) 0380 *final* – 2015/0165 (NLE).

šis pasiūlymas dėl pakeitimo dar nebuvo priimtas. Pasiūlymas grindžiamas Bendruoju susitarimu dėl laikino sprendimo dėl sūrio „Halloumi“ („Hellim“). Šis susitarimas pasiektas vadovaujant Komisijos Pirmininkui J.-C. Junkeriui 2015 m. liepos 16 d. jo vizito Kipre metu ir turi būti taikomas iki Kipro susivienijimo¹⁸.

Siekdamos sudaryti sąlygas įvežti šviežią žuvį, Kipro Respublikos valdžios institucijos Agios Dometijaus perėjimo punkte pailgino šviežios žuvies veterinarinės patikros darbo laiką. Patikros bus atliekamos darbo dienomis nuo 7.30 val. iki 15.00 val. (patikrų pabaiga).

TCCoC toliau reiškė bendrą interesą panaikinti draudimą prekiauti gyvais gyvūnais ir gyvūniniais produktais, jei šie produktai atitinka ES taisykles ir reglamentus. Kipro Respublika daug kartų išreiškė norą išnagrinėti galimybę išplėsti prekių, kurias galima įvežti į Vyriausybės kontroliuojamas sritis, sąrašą.

Komisija ragina ekonominės veiklos vykdytojus išnaudoti verslo galimybes ir palankiai vertina aktyvias Kipro prekybos ir pramonės rūmų ir Kipro turkų prekybos rūmų dedamas pastangas.

2.7. Sąjungos prekės, grąžintos į Kipro Respublikos Vyriausybės veiksmingai kontroliuojamas sritis po pervežimo per sritis, kurių ji veiksmingai nekontroliuoja

Kipro Respublikos valdžios institucijos pranešė, kad 3 093 prekės buvo grąžintos į Vyriausybės kontroliuojamas sritis po to, kai jos buvo pervežtos per Vyriausybės nekontroliuojamas sritis. Buvo paminėta, kad šiuo atveju linija kertama be trukdžių, o daugiausia vežama į Žemutinio Pirgo–Karavostasio bei Astromeričio–Zodijos perėjimo punktus ir iš jų.

2.8. Prekės, gabentos Žaliają liniją kertančių asmenų asmeniniame bagaže

Ataskaitiniu laikotarpiu RSBT institucijos kreipėsi į Komisiją dėl asmeniniam naudojimui per sieną gabenamų degalų. Remiantis ŽLR 6 straipsnio 1 dalimi, liniją kertančių asmenų prekėms asmeniniame bagaže netaikomas apyvartos mokestis ir akcizas bei kiti akcizai, jei jos yra nekomercinio pobūdžio, ir visa jų vertė yra ne didesnė kaip 260 EUR vienam asmeniui. Komisija patvirtino RSBT ir Kipro Respublikos valdžios institucijoms, kad, siekiant nustatyti, ar visi pervežami degalai yra komercinio pobūdžio, ir, jeigu ne, nustatyti, ar jų vertė viršija 260 EUR vienam asmeniui, reikia išanalizuoti kiekvieną konkretų plastikinėse talpyklose vežamų degalų atvejį. Vis dėlto ŽLR nenumatoma jokia degalų, laikomų transporto priemonių, kertančių liniją, standartinėse talpyklose, patikra, todėl nėra pagrindo uždrausti kirsti liniją arba taikyti apribojimus.

3. IŠVADOS

Kaip nurodyta ankstesnėse ataskaitose, Kipro Respublikos valdžios institucijų ir SBT vykdoma linijos kontrolė oficialiuose linijos perėjimo punktuose buvo tinkama. Pradėjo veikti du perėjimo punktai – Lefkos–Aplikio ir Derinijos. Gerokai padidėjo neteisėtai sieną

¹⁸ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm

kertančių asmenų skaičius; šis klausimas kelia vis didesnę susirūpinimą Kipro Respublikai ir padėti reikia atidžiai stebėti. Komisija ragina SBT administraciją skirti žmogiškuosius išteklius, kurių reikia norint išspręsti neoficialių linijos perėjimo punktų klausimą. Komisija toliau mano, kad visų svarbiausia perėjimo punktuose taikyti stabilius, nuspėjamus ir teisiniu tikrumu grindžiamus reikalavimus ir sudaryti sąlygas laisvam ES piliečių judėjimui.

2018 m. prekybos per liniją vertė padidėjo 1,4 proc. – nuo 4 790 964 EUR iki 4 856 892 EUR, o prekių, kurioms išduoti lydraščiai, vertė sumažėjo 5,1 proc. – nuo 5 697 695 EUR iki 5 405 121 EUR. Daugiausia prekiauta plastiko gaminiais, taip pat šviežia žuvimi, statybinėmis medžiagomis, atliekomis arba metalo laužu.

Kipro prekybos ir pramonės rūmai ir Kipro turkų prekybos rūmai tęsė glaudų bendradarbiavimą siekdami ekonominės naudos abiem bendruomenėms.

Šiuo ataskaitiniu laikotarpiu išliko tam tikrų prekybos kliūčių. Kipro Respublika toliau neleidžia kirsti linijos sunkesnėms nei 7,5 t Kipro turkų komercinės paskirties transporto priemonėms; 2018 m. pokyčių nebuvo. Taip pat Kipro Respublika neleidžia pervežti perdirbtų maisto produktų ir su maistu besiliečiančių medžiagų. Komisija Kipro Respublikai patvirtino, kad pagal taikomą teisinę sistemą leidžiama šiuos produktus įvežti per Žaliąją liniją ir kad Kipro Respublikos valdžios institucijos neturėtų to drausti. Komisija pasiūlė įgyvendinti mechanizmą, kuriuo būtų sudaromos sąlygos įvežti perdirbtus maisto produktus ir su maistu besiliečiančias medžiagas, kartu atsižvelgiant į papildomus su saugumu susijusius klausimus. Iki parengiant šią ataskaitą nebuvo jokių susitikimų siekiant rasti sprendimą. Komisija tebėra susirūpinusi dėl tinkamo Žaliosios linijos reglamento įgyvendinimo ir svarstys, kaip toliau nagrinėti šį klausimą.

Apskritai, nors Žaliosios linijos reglamentas tebėra veiksmingas pagrindas, kuriuo sudaromos sąlygos asmenims ir prekėms judėti į Kipro Respublikos Vyriausybės kontroliuojamas sritis ir iš jų, Komisija toliau reiškia susirūpinimą dėl apskritai nedidelio prekybos masto. Komisija laikosi nuomonės, kad pašalinus pirmiau šioje ataskaitoje nurodytas prekybos kliūtis, prekybos mastas per Žaliąją liniją gerokai padidėtų. Komisija tikisi, kad dvejų rūmų darbas siekiant suaktyvinti abiejų verslo bendruomenių ryšius padės sustiprinti ekonominius ryšius.

Šiomis aplinkybėmis Komisija toliau pasitiki Kipro Respublikos ir SBT bendradarbiavimu ir tiki, kad juo bus užtikrintas veiksmingas Tarybos reglamento (EB) Nr. 866/2004 įgyvendinimas. Komisija toliau stebės šio reglamento įgyvendinimą.